

آدرهس :

IDJTIHAD

Constantinople

اوچنجی سنه

اجتهاد

آدرهس :

اجتهاد اداره خانه سی :

شهر امانتی قارشینده دائره

مخصوصه در .

سنه ۴۰ بونه بدلی ، نسخه سی

۲ غروشدر

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

وجدانه نه اولدی ؟ ایمان زده ؟

سلطان محمد فاتح (قسطنطین) ك ایلجیسنه خطاباً :
 « کیت ایمپراطوریکه سویله (آناتولی حصاری) بایام (یازید)
 طرفندن بنالیدلمش اولدینی ایچون بزمدر (روم ایلی حصاری)
 محافظه سنه مقتدر اولمادیغکز ایچون اوده بزمدر ! » دیرکن
 بزده اوزکه بیر ایمان واردی ، اوزکه بیر توان واردی ؛
 بزده آرتق بو ایمان ، بوتوان قالمادی دیرسه م بنده
 او ایمان وتوان دن محروم اموات متحرکه اراسنه سوروكله
 نوب آتیلمايه مستحق اولورم . فقط کنجلر ! ابدی بیر
 بهشت و نیران حظ و آتشیله لایق قطع بیدار و مشتعل دوران
 وجدانك ، ایمانك بوتون صیحه سیله سزه باغیر ییورم :
 بوکون صاچلر منك انتظام وضعیتینی تأمین ایچین ،
 اسقار پنلر منك ایپك باغنه قاعده لی بیر فیانغو یا پماق ایچین
 بیر ساعت عمر منی ، یارم ساعت عمر منی ضایع ایده جك
 عصرده دكلز ؛ زمانده دكلز ، دیمه یورم ، عصرده دكلز
 دییورم !

اقوام فاضله .. فکروطنی ، فکر حریتی ، فکر قومیتی ،
 فکر عالیه بی استخفاف ایده رك دكل ، بونلرک هر عصر
 و دورده ، هر قومه ویرمش اولدینی ویرمکده اولدینی ،
 ویره جکی فیض قوت و قوت فیض ایله بقا و حیثیتلرینی محافظه
 ایتشلردر ، ایدیورلر و ایده جکلردر . بونا ایمان ایدیکنز .
 ایمان ! ایمان !

۶ نیسان ۱۳۲۸ ایستانبول

عبدالله جودت

تشخیص و تدای

طیبه دن مدحت نزیهی بکه

(حق) ك ۱۶ نیسان ۱۳۲۸ تاریخلی نسخه سنده

نشر ایدیلن مقاله کزی دقت و حظ ایله او قودم .

بیانکرده کی ارکک اسلوب و بواسلوب ایله ادا اولنان شدت
 صمیمیت کوکله تسلی کتیردی .

۱۲ مارت ۱۳۲۸ تاریخلی (هدف) غزته سنده منتشر
 آچیق مکتوب ، ۱۷ مارت ۱۳۲۸ تاریخلی (حق) ده
 (جواب عتاب) ك نشر اولونماسنه و بومقاله ده ، اوزمانه
 قادار بیر مناسبت دوشمه مش اولدینی ایچین اظهار ایدلمه مش
 ارلان بعض عقیده لرمك اظهار و ایضاح اولونماسنه بیر سبب
 مفید اولمشدی .

سزك مکتوبکز دخی بعض فکرلرمی تنویره یول
 آچدی ؛ بوجهته مشکور سکرز .

(ایمان ! ایمان !) مقاله سنده موضوع بحث اولان
 اجتماعی خسته لغمزك تشخیص دکلدی ، و تشخیص ایتك
 - باخصوص بویله خسته لقلرده - صورت تدوینی بولماق
 و کوسترمك دیمکدر ؛ بن یا انکز اعراض قارشینسده باغیردم .
 بیر خانه نك بیر کوشه سندن دومان و آو چیقادیغنی کورن
 بیر آدمك یا نغینك نهدن حاصل اولدیغنی ، ناصل باشلادیغنی
 ناصل دها قولای سوندوروله جکنی دوشونمکسزین یا نغین
 وار ! دییه باغیرماسنه مشابه بیر فریاد ایله باغیردم . « بن
 بوملکتهده بیر یا نغین کورویورم ؛ دائمی و کیتدکجه مزاید
 بیر یا نغین کورویورم . بویانغین . . آتشسزك در ، آه بو
 آتشسزك بزى نه قدر ظالمانه یا قیور ! بزى نه قدر خسیس
 و متفسخ بیردود ورماده قلب ایدیور . . . دیمشدم
 و بوسوزلر هیچده تشخیص ماهیتی حائر دکلدر . بیر قسم
 کنجلرک « هیچ بیر ایمان » مالک اولما دقلرندن شکایت و تظلم
 ایتدم .

آنجاق بوکون تشخیصه کیریشه حکم ، و کندیمه طبیی
 دکل ، « سوسپولوج » ی دلیل الاچانم . درد اجتماعی نك
 اسبابی ، اعراضی ، تشخیصی ، اندازینی ، تدوینی
 یا انکز طبیب اجتماعیدن اوکره نه بیلیرز .

اطبای اجتماعیه بی دیکله یلم : بیر قسم کنجلرده کورولن ،
 روحانی خسته لق ، سحیه سزك نامی ویریه بیلن بیر حالتدن

فردلری ، بیر سائر فی المنام کبی ، بیر منساق [automate] کبی
تسخیر معنویسی آلتند. طوقار ، اونلری کندی مقصدینه
خدمت ایتدیریر .

« ناس » ی ترکیب ایدن فردلرده .. حس منفعت ،
جامعی ترکیب ایدن فردی وجدانلرده .. حس وظیفه
حاکمدر .

جماعت .. عائله ، عشیرت ، قریه ، قوم ، امت ، دولت
کبی جمعیتردر . دولتر .. بیر سیاسی جماعتدر . امت ..
دینی بیر جماعتدر ، قوم .. لسانی ونسبی بیر جماعتدر . اوجاق
[corporation] .. اقتصادی بیر جماعتدر .

عشیرت .. هنوز تمامیه تمیز اتمه مش یعنی سیاسی ، دینی ،
قومی ، اقتصادی جماعتلرک قاریشیق بیر حالیدر . معشر
Foule دخی بیر جماعتدر .

اجتماعی بحرانلر زماننده بوتون بیر امت ، بوتون بیر ملت ،
متبیج بیر معشر حالته کلیر . کوچوک معشرلرده بیلر روحلرک
امتراجندن شدید بیر حسیات ، مفرط بیر غلیان ، بیر وجد
وشرف تولد ایدر ، که معلومدر .

بویوک بحرانلر ، بویوک تهلکلر و یا غلیانلر زمانلرند
تشکل ایدن عظیم معشرلرده شدت روحیه نك ، افراط
وجدانینک نه قدار مبالغه لی اولاجاغی معلومدر . ایشته بویله
هکامه وهنگاملارده مفکورملرک دوغدیغی وینه بوهنگاملارده
بومفکورملرک تجسیدی اولق اوزره داهیلرک ظهور ایتدیکنی
کوروروز .

فرانسه ده « ژان دارق » ، ایراند « قره العین » ،
اهل صلیب مهاجماتی هنگامنده « صلاح الدین ایوبی » اجتماعی
بیر بحران عظیم تأثیر بیلر معشرلرده تولد ایدن مفکورملرک
تجسد [incarnation] لری دیمکدرلر .

بزده انسانیت مفکوره سی نه زمان دوغدی ؟
(سیواستوپول) محارب سنده عسکر مز ، وسائط مدافعه مز
مفقود ایکن روسیه ، حیات مز خاتم ویرمک ایچین اوزره مز
هجوم ایتشیدی . بو آنده (انکلتره) (فرانسه) (ساردنیا)

عبارتدر . سحیه .. روحه نفوذ ایدن بیر « ئیده آل »
ک ، بیر مفکورده نك آرزولره ، احتیاصلره ، لاقیدلکه ،
تنبل لکه ، خودکاملغه و بونلره متفرع نفسانی انفعاللره غلبه
ایتمه سی ، بونلری ضبط وربط آتته آلماسی ایله حاصل اولان
خواص شخصیه نك آهنگ ویکونی دیمکدر . بوحالده
سحیه سزلکک ، صدری « ئیده آل » سزلقدر دیمکدر .

ئیده آل سزاق فصل حاصل اولور ؟ « ئیده آل » ک
ناصل حاصل اولدیغی کورورسه ک ئیده آل سزلکک ناصل
حاصل اولدیغی ده آکلامش اولوروز : بیر فرد نه قدر ذکی
ومتبجر اولورسه اولسون ، بیر « ئیده آل » . اجتماعی بیر « ئیده آل »
ابداع ایدمز . « ئیده آل » لری خلق ایدن « وجدان
اجتماعی » لردر . ئیده آل لرک داهیلر طرفندن ابداع اولوندیغی
ادعای دوغور دیمکدر . فردی وجدان دن باشقامدرک خالق
اولاراق انجاق اجتماعی وجدان وادر . اجتماعی وجدانلک
نه اولدیغی آکلاماق ایچین « ناس » و « جماعت » مفهوملرینک
لا یقیه آکلاشیلماسی لازمدر .

ناس : هریری کندی نفسی ایچین چالیشان و بونلرک
بوخودکامانه چالیشمالرندن غیر ارادی صورتده عمومی تخادم
نتیجه سی حاصل اولان فردلرک جموعیدر . مثلاً صنایع عالمده ،
میدانلرده ، واپورلرده ، تراموا یلرده ، جاده لرده کوردیکمز
انسان ییغینلری ناس اولدینی کبی ، هیئت جموعه بشریه دخی
بیر کتله ناسدن غیری پیرشی دیمکدر . ناسده فردی مفکرملر ،
فردی اراده لر حاکمدر ؛ هر فرد ؛ دیگر فردلری وناس
کتله سنی کندی غایه لری ایچین استخدام ایتمیه چالیشیر .
« جماعت » لر فردلردن دکل ، فردلرک وجدانلرینک امتزاج
و ذوبانندن حاصل اولور ، ناسده بیر اجتماعی وجدان یوقدر .
جماعت ایسه بنفسه بیر اجتماعی وجدانن عبارتدر .
« جماعت » کندینی ترکیب ایدن فردلر نابود اولسه ده ،
بالقوه باقیدر و یکی فردلره مفکورملرینی تلقین وتلقیح ایدرک
اونلری کندی غایه لرینه کورمه تربیه ایدر . جماعته حاکم
اولان اجتماعی مفکره و اجتماعی اراده لردر . جماعت ،

انقلابدن بری اتحاد و ترقی قلوبلرینک کوسرتدیکی تجربه وتشکیلنه یارديم ایتدکلی اجتماعی وجدان شبه کورتورمنز درجهده آشکاردرد .

تورکاردور استیلالرنده حقیقه بیرسجیه صاحبی ایدیلر، چونکه حال حرب اولنری معشر حالنه قویور ، معشر حالنده طوتیوردی . دور استیلامنک قابلمسی استیلازده اقوامک کسب قوت ایتمسندن دکل ، بلکه بویوک فاصلات استراحت ایله معشریتنک محتل اولماسندن وبالنتیجه سجه مزه طاری اولان وهن وکلال دندر .

مملکتلرک وشهرلرک وضعیتلری ، نهرلرله ، انیش ، یوقوشلرله ، محللرک بعد ومسافه ، سیله موانسته ایقاع ایتدکلی درجه صعوبتلری ایله .. اجتماعی وجدانک تشکل اوزره نده شایان قید درجهده معتنا بیررول اوینارلر .

استانبولک داغنیق اولماسی ، (بوسفور) و (خلیج) ایله دورت پارچه یه آیرلمش بولنسی و خلع اولونان پادشاه عبدالحمید افندی نك عهد حکومتده هر درلو اجتماعک ممنوع ومحکوم اولمس ، مملکتده احتیاج اجتماع حسنی سوندورمش واجتماعه قارشى نوعما بیرخوف ونفرت حسنی تولید ایتمشدر . انقلاب دن بری بواعتیاد غیر طبیعی وغیر ارادینک تعدیل وازله سنه مع الاسف ، شیمدی یه قدار هیچ ده چالیشیلمامشدر . دیگر طرفدن مفکورده یی ، ایمانی ، وجدان اجتماعی اولدورن عقیده انفراد ، بلا موانع توسع وطاعون نشر ایتکده دوام ایتدی ...

(دواء) عنوانی بیر مقاله ده ده تشخیص مرض تعقیب ایله یلجک وچاره تدایوسی کندیلکندن کورونه چکدر .

۲۱ نisan ۱۲۲۸ استانبول

عبدالله هودت

امداد مزه قوشدیلر . تورکیانک حیاته روسیا طرفندن خاتمه چکیلیمه سی ، عینی زمانده ، انکلتزه ، فرانسه وساردنیا ایچین استقبالا اولسون بیر تهدیدتشکیل ایدیوردی . موسقوف تهلمکسی بوضورتله دورت یرده دورت معشر متهیج وجوده کتیر مش وبونلر بیر اجتماعی وجدان حالنده بیرلشمش بولونیوردی : انکلتزه ، فرانسه ، ساردنیا ترکیا . بز ، امداد مزه کلن بوغیر مسلملرله برابر ، اسلام و عثمانلی حقوقنی مدافعه ایدرهک غازی وشهید اولدوق .

ایشته اوزماندن بری اخوت انسانیه نك نه اولدیغنی ، رو- حمزده یاشایه راق وحیاتمزه تجربه ایدرهک آکلادق وغیر مسلملر حقنده روا کورمش اولدیغمنز حقارت آمیز تعبیرلری و وضعیتلری روحمزدن تبعید ایتیه باشلادق .

۱۱ تموزده بتون عناصره منسوب سیاسی چتله ر طالعردن ایندی ، اوپوشدی ؛ قارداش اولدوقلرینی صمیمی بیر صورتده حس واعتراف ایتدی . ایشته عثمانلیق مفکورده سی اوزمان حقیقی بیر صورتده یاشانمش اولدی . ۳۱ مارت حادثه سی ده بوباشلانیلان حیات عثمانیتی تکرار ایتدیردی . (طرابلس غرب) مسئله سنده اوروپا قریم محاربه سنده ک ، وضعیتک معکوسی اولان بیر وضعیت آلدی . بوکابدل آسیا و آفریقاده اسملرینی بیله بیلمه دیکز و یکدیگری نه عرقا ، نه رنگجه ، نه لسانجه مشابه اولمایان بتون اقوام اسلامیه بیر وجدان اجتماعی حالنه کلدی ، حقیقی بیر معشر متهیج اولدی : ۱۳۰۰ بو قدار سنه دن بری اسلام امتی بو قدار صمیمی وحقیقی بیر وجدان اظهار ایتمه مشدی ، اهل صلیب محارباتنک واقع اولدینی زمانلر زمانلر مزله قیاس قبول ایتمز . شیمدی ، تلغرافلرک ، غرته تهرک سائر وسائط مخبره ومناقله نك بویله شدید وعظیم معشرلر تشکلنه بویوک یاردیمی واردر .

بویوک مفکورده لر ، بویوک معشرلردن ، بویوک جماعتلردن یعنی اجتماعی وجدانندن دوغدینی کی کوچوک جماعت و معشرلر دنخی کوچوک مفکورده لر تولید ایدر . بوسبیله ، ناس .. بیر محیط اقتصادی اولدینی حالده ، جماعت بیر محیط اخلاقی دره